N°. 50. 1860.

V. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag **26 April.**

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Editie van woensdag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 25 april.

In de tweede editie van ons vorig nommer hebben wij nog de indiening bij de tweede kamer der staten generaal medegedeeld van het wetsontwerp op de spoorwegen. Wij kunnen onze lezers thans naar de rubriek Staten generaal verwijzen, onder welke wij dat wetsontwerp en een overzigt van de daarbij gevoegde memorie van toelichting, hebben opgenomen.

Wij vernemen dat de vereeniging Nut en vermaak alhier het voornemen heeft eene soirée litteraire et musicale te geven, ten voordeele der nagelatene betrekkingen van de met de vischsloep De morgenster verongelukte visschers van Arnemuiden.

Men verzoekt ons te melden dat het geschenk in zilver, door den kerkeraad te Wolfaartsdijk den ingenieur Lebret aangeboden, zijn oorsprong niet vond in erkentelijkheid voor een door dien heer ingediend plan tot het bouwen eener nieuwe kerk, maar voor zijne medewerking bij het doen eener keuze uit de ingediende ontwerpen.

Uit Gent wordt berigt dat het voornemen bestaat tot oprigting eener stoombootdienst tusschen Gent en Neuzen.

De Staats-courant van heden deelt de volgende depeches van den gouverneur generaal van Nederlandsch Indie mede.

„Buitenzorg 8 maart 1860. Bevredigende berigten van Bandjermasin. De benting Amontai is genomen met groot verlies aan 's vijands zijde. De rust in Binoa-Lima (de vijf groote districten) hersteld. Hidayat ontslagen en radja Moening gesneuveld. De benting van Soerapatti genomen. Van Boni en andere gedeelten van Indie niets bijzonders."

„Buitenzorg 22 maart. Berigten van Bandjermasin ontvangen tot 17 dezer. De expeditie tegen Kandangan met goed gevolg bekroond. Aan de Kapoeas ging alles wel. Eene benting genomen. De algemeene toestand is snel verbeterende. Eenige onrust in Tana Kauta (?) laut. Generaal van Swieten en troepen zijn terug van Boni, na de zaken aldaar tot algemeene voldoening geregeld te hebben. Meer troepen gezonden naar Bandjermasin. Zr. Ms. schepen Juno en Citadel van Antwerpen aangekomen."

De tweede kamer der staten generaal heeft gisteren hare werkzaamheden hervat.

Men schrijft uit Zwolle aan de Amsterdamsche courant.

Met zekerheid verneem ik dat de heer mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuis, bij zijne aanstaande gewone aftreding als lid der tweede kamer, niet weder wenscht in aanmerking te komen. Wij betreuren het eensdeels om de talenten van dien staathuishoudkundige, maar anderdeels verheugt het ons dat een man van die gehalte zich daarentegen meer en meer wil toewijden aan de regtsbedeeling, als president der arrondissements regtbank, en tevens aan de belangen der Overijsselsche vereeniging tot ontwikkeling van provinciale welvaart, van welke laatste hij de eerste en voornaamste mede-oprigter is. Ook het museum van oudheden en naturalia, het niet genoeg erkende sieraad der stad Zwolle, dankt aan hem zijn bestaan gelijk even zeer de nuttige landhuishoudkundige congressen in Nederland.

Uit een bijzonderen brief uit Brussel blijkt, dat het nieuwe handelstractaat tusschen Frankrijk en Belgie zoo goed als gesloten is. Men wil weten dat Frankrijk daarbij groote voordeelen aan Belgie, ten opzigte van ijzer zal verleenen.

Naar men verneemt is de heer W. F. Peltzer benoemd tot thesaurier der nalatenschap van Z. M. koning Willem II, in plaats van den heer L. H. graaf van Bylandt, uit die betrekking, *op zijn verzoek, eervol ontslagen.*

De tuinman Jacobus de Graaf, van Zwijndrecht, heeft jl. maandag de eerste nieuwe aardappelen aan Z. M. den koning aangeboden.

Eenige belgische officieren hebben vergunning gevraagd, om in dienst te treden bij het pauselijke leger, onder den generaal Lamoricière. De minister van oorlog heeft hun geantwoord, dat indien zij bij dat voornemen blijven, zij slechts aan den koning hun ontslag uit de belgische dienst moeten indienen.

Benoemingen en besluiten.

COMMISSARISSEN DES KONINGS. Benoemd tot commissaris des konings in de provincie Utrecht met 1 mei e. k., de heer E. C. U. van Doorn, onder toekenning van eervol ontslag als lid van den raad van state.

GEZANTSCHAPPEN. Overgeplaatst als Zr. Ms. zaakgelastigde bij het hof van Sardinie, jhr. mr. M. J. L. J. H. A. Heldewier, thans bij dat van Portugal.

Kerk- en schoolnieuws.

De algemeene synodale commissie der hervormde kerk zal den 8sten mei hare voorjaarszittingen openen, eerstelijk om dringende en spoedvorderende zaken af te doen, en ten anderen, om de werkzaamheden van de algemeene hervormde synode, welke den eersten dingsdag in julij zal bijeenkomen, voor te bereiden.

Marine en leger.

Z. M. heeft, bij besluit van 9 dezer, het aantal magazijnmeesters van den officiersrang in Nederlandsch Indie met twee vermeerderd en alzoo bepaald op acht, in stede van zes.

— Naar men verneemt heeft de heer W. M. Smit, dirigerend officier van gezondheid, thans te Batavia, ontslag uit de dienst verzocht, en zou de dirigerende officier van gezondheid J. van Hattem, thans te Hellevoetsluis geplaatst, ter vervanging van den heer Smit, naar Batavia vertrekken.

Burgerlijke stand.

Middelburg.

Eerste huwelijksafkondiging den 22 dezer: A. Hoek, weduwn. 52 j. met J. Schuijten, wed. 54 j. J. Jobs, jm. 29 j. met P. M. Baljeu, jd. 28 j. J. Wanjon, jm. 26 j. met M. Pijpe, jd. 27 j. B. J. Lechleitner, jm. 31 j. met W. C. Homburg, jd. 32 j. D. Geerevliet, jm. 26 j. met M. Hoveyn, jd. 24 j. C. L. Dert, wettig gescheiden, 41 j. met W. F. Huijsman, jd. 25 j.

Vlissingen, van 14 tot 21 april.

Gehuwd: W. de Vries, jm. 30 j. met M. L. Lagaay, jd. 32 j. J. Rinkler, jm. 24 j. met M. Zwart, jd. 23 j.

Bevallen: E. Labout geb. van den Broek, d. M. L. van der Plaat geb. Lems, d. S. de Bruyne geb. de Bree, d. L. C. Richel geb. Pieters, d. M. J. Meijnderts geb. Meijer, z. M. Bobbe geb. Pinto, z. M. Verseput geb. Pieters, d.

Overleden: M. Garcia, man van M. Poppe, 60 j. G. Schraver, man van C. Eyding, 80 j. C. A. Fiegen, d. 16 dagen.

Goes, van 14 tot 21 april.

Gehuwd: J. Mulder, weduwn. 41 j. met J. Walraven, wed. 34 j.

Bevallen: M. van Bloppoel geb. Poelman Dekker, d. M. Schrijver geb. Cudny, d. J. W. Frenks geb. de Beste, z. en d. (tweel.) A. M. Bruschetto geb. Vereeke, d.

Overleden: J. Breugelmans, z. 3 m. P. Geluk, z. 3 j. N. A. Cornelisse, z. 4 m.

Zierikzee, van 14 tot 21 april.

Bevallen: A. J. Schultz geb. Lindon, z. J. Beije geb. Verboom, z. J. Wiener geb. Frenk, z.

Overleden: H. J. Messer, vrouw van J. D. de Wit, 58 j.

Verkoopingen en aanbestedingen.

† Onder nadere goedkeuring van zijne exc. den minister van oorlog, is gisteren te Vlissingen in twee perceelen aanbesteed geworden: het jaarlijksch onderhoud der metsel-, timmer- en aardewerken der genie, te Vlissingen, Middelburg en Veere. Daarvan zijn aannemers geworden: de heer A. Schijf te Middelburg, voor de metsel- en timmerwerken voor de som van f 6300, en de heer J. Filis te Vlissingen, voor de aardewerken voor f 1000.

Staten generaal.

Het wetsontwerp betrekkelijk den aanleg van spoorwegen is van den volgenden inhoud.

Art. 1. *Voor rekening van den staat worden spoorwegen* aangelegd:

van Arnhem langs Zutphen, Deventer, Zwol, Meppel, Steenwijk, Heerenveen tot Leeuwarden;

van Harlingen, langs Franeker, Leeuwarden, Groningen, Winschoten naar de hannoversche grenzen, in de rigting van Aschendorf;

van Zutphen langs Goor, Hengelo, Enschedé, met een of twee vertakkingen naar de duitsche grenzen;

van Maastricht of Meerssen langs Roermond, Venlo, Helmond, Eindhoven, Boxtel en Tilburg, tot Breda;

van Rozendaal langs Bergen op Zoom, Goes, Middelburg tot Vlissingen;

van Venlo naar de pruissische grenzen;

van Maarsbergen, langs Amerongen, Tiel, 's Hertogenbosch tot Boxtel;

van Rotterdam langs Dordrecht, Willemsdorp, Moerdijk tot Breda;

van Amsterdam door de Zaanstreek, of van Haarlem langs Alkmaar tot het Nieuwediep.

Art. 2. Jaarlijks wordt voor den aanleg der in het vorig artikel genoemde spoorwegen ten minste tien millioen gulden op de staatsbegrooting uitgetrokken.

Aan de hierbij gevoegde memorie van toelichting ontleenen wij het volgende.

De regering stelt voor, den tot hiertoe bij het beramen en uitvoeren van spoorwegplannen gevolgden weg te verlaten, en tot den aanleg van staatswege over te gaan. Zij plaatst zich derhalve ten aanzien der spoorwegen op een ook elders met goed gevolg gekozen standpunt.

Is er, na hetgeen de ondervinding hier te lande geleerd heeft, nog regtvaardiging van deze keuze noodig? Nadat, jaren geleden, de particuliere industrie met veel moeite er in geslaagd was om den Hollandschen ijzeren spoorweg, welke langs zeer bevolkte en welvarende streken liep, twee groote handelssteden aan elkander en met de residentie verbond, aan te leggen, heeft men door bijzondere personen die belangrijke spoorlijn, welke onze handelssteden met Duitschland en het hart van Europa moest verbinden, niet in het leven kunnen doen roepen; en het hoofd van den staat heeft zijne eigene fortuin aangewend om dien spoorweg te doen leggen. Inderdaad een staatsspoorweg.

Sedert zijn jaren verloopen, zonder eenig ander resultaat op te leveren, dan het tot stand brengen van twee spoorwegen, dien van Aken langs Maastricht naar Hasselt, en dien van Antwerpen tot Breda en Moerdijk, niettegenstaande de gelegenheid tot aanvrage van concessien in ruime mate werd opengesteld, concessien werden verleend en ingetrokken, en de geopende vooruitzigten weder in rook verdwenen. Eindelijk zijn concessien verleend met zoo aanzienlijke opofferingen van den staat, dat men de spoorwegen die zij ten onderwerp hebben, vermomde staatsspoorwegen heeft genoemd; concessien, waarop de goedkeuring van de staten generaal niet heeft kunnen volgen, en omtrent welke deskundigen de overtuiging koesterden, dat, ook dan wanneer zij waren goedgekeurd, daaruit òf geene òf zeer onvoldoende resultaten zouden zijn voortgevloeid. Te voorzien is het alzoo, dat geen bevredigend stelsel van spoorwegen in ons land spoedig tot stand zal komen, zoo die niet van wege den staat worden aangelegd.

Bij de algemeen bestaande overtuiging van de wenschelijkheid niet alleen, maar ook van de noodzakelijkheid van spoorwegen, zou deze beschouwing reeds voldoende kunnen schijnen om het aannemen van het beginsel van staatsspoorwegen te regtvaardigen.

Er is echter meer.

Ondernemingen van industrie — het wordt gereedelijk toegestemd — behooren in den regel aan particuliere krachten te worden overgelaten; de lessen der wetenschap zijn op dit punt geheel in harmonie met die der ervaring. Maar kan men kolossale ondernemingen, die geen uitzigt op winst opleveren, rangschikken onder de zoodanige, welke de wetenschap op het oog heeft? Bovendien moet worden opgemerkt dat wanneer eene onderneming van particulieren uit den aard der zaak monopolie is, op den staat de pligt rust, dat monopolie in zijne handen te nemen wanneer het beoogde doel inderdaad van algemeen nut is.

Bijzondere industrie kan ook nuttig en goed werken — nuttiger en beter zelfs dan de staat, — doch alleen op voorwaarde, dat de heilzame prikkel der concurrentie niet ontbreekt. Die prikkel nu ontbreekt ten eenenmale bij spoorwegen.

Zeer te regt is, krachtens het hier ontwikkelde beginsel, de zorg bij voor posterijen en telegraphen aan den staat opgedragen. De zelfde redenen, die daartoe hebben geleid, gelden ook voor de spoorwegen.

De verschillende bezwaren, nu en dan tegen den aanleg van staatsspoorwegen ontwikkeld, schijnen voor het meerendeel gemakkelijk weerlegd te kunnen worden.

Een der voornaamste van die bezwaren is, dat de staat duurder bouwt dan de maatschappijen. Wie evenwel de zaak onpartijdig wil onderzoeken, zal zich van het tegendeel kunnen overtuigen. Als bijlage no. 1, wordt overgelegd eene tabel, opgemaakt door den bekenden ingenieur Delavelye, voorkomende in den Moniteur des intérêts matériels van 11 april 1858. In die tabel zijn de verschillende spoorwegen, in en buiten Europa, naar hunne meerdere kostbaarheid van aanleg gerangschikt.

De duurste spoorwegen die op deze lijst voorkomen, zijn de geconcessioneerde lijnen in Engeland, in Frankrijk, in Britsch Indie en in Italie.

In Belgie, alwaar de staatsbaan eene aanzienlijke lengte heeft en bijna over hare geheele uitgestrektheid met dubbel spoor is belegd, beloopt de gemiddelde prijs per kilometer met de geconcessioneerde lijnen niet meer dan het gemiddelde van al de in de tabel voorkomende wegen.

De zoo gunstig bekende badensche staatsbaan staat daarmede nagenoeg gelijk.

De staatsbanen in Wurtemberg, in Beijeren, in Oostenrijk, in Toskane, blijven verre beneden het middental, terwijl onder de goedkoopste van al de spoorwegen de hannoversche staatsbaan is te tellen, die zich over niet minder dan 793 kilometers uitstrekt.

Ook de officiele statistiek der pruissische spoorwegen bevestigt geenszins de bewering, dat de staat duurder dan de particulieren bouwt.

Als bijlage no. 2 wordt overgelegd een daaraan ontleend overzigt van de pruissische spoorwegen in 1858.

Uit dat overzigt blijkt, dat het kapitaal voor den aanleg per mijl van 4000 el (kilometer) voor de staatsspoorwegen ongeveer f 17,000 minder heeft bedragen dan aan de geconcessioneerde wegen is besteed, en dat dit verschil f 13,600 bedraagt bij vergelijking met de wegen die eene rentegarantie van den staat genieten en onder staatsbeheer zijn geplaatst.

De prijs per kilometer (nederl. mijl) van de pruissische staatsbanen, ad f 95,152, blijft verre beneden het gemiddelde van de vroeger gemelde tabel.

Ook in Nederland, waar slechts één spoorweg, die van Amsterdam over Utrecht tot Arnhem, zoo goed als van staatswege werd aangelegd, is de vergelijking met andere wegen niet ongunstig.

Uit de voorhanden officiele bescheiden blijkt toch, dat de ingenieurs van den waterstaat dezen weg, hebbende eene lengte van 92 kilometers, in 1836 hadden begroot op f 8,933,000; en dat die, blijkens het rapport, den 1 januarij 1845 uitgebragt door den ingenieur van den waterstaat, die den weg tot Arnhem heeft afgemaakt, is voltrokken en in exploitatie gebragt voor f 9,300,000, dat is alzoo, met het materieel voor het vervoer tegen ongeveer f 100,000, en zonder dit materieel tegen f 91,370 per kilometer.

De bijna gelijktijdig door eene maatschappij aangelegde spoorweg van Amsterdam, langs Haarlem en 's Gravenhage naar Rotterdam heeft gekost met het materieel ongeveer f 125,000 per kilometer.

En blijkens het verslag der directie van de Nederlandsche rijnspoorwegmaatschappij, uitgebragt in de algemeene vergadering van aandeelhouders op 30 junij 1858, heeft de zijtak van Utrecht tot Rotterdam, zonder het materieel voor het vervoer, per kilometer gekost f 126,940, of, na aftrek der betaalde renten gedurende de constructie, f 120,990.

De spoorweg van Aken over Maastricht naar Hasselt heeft volgens de opgave van den heer Hauchecorne f 146,991 per kilometer gevorderd.

Het vorenstaande zal wel voldoende zijn om te doen zien, dat de staat in het algemeen niet duurder bouwt dan de maatschappijen.

Dit beweren is echter eene van die stellingen, welke ingang vinden dewijl zij dikwerf worden herhaald en slechts zelden grondig onderzocht, en intusschen is er niet ééne gegronde reden waarom de staat duurder zou bouwen dan de maatschappijen.

Bijna overal ziet men aan rijks-ingenieurs den bouw van spoorwegen door maatschappijen toevertrouwd; zoo wel in Frankrijk, in Duitschland, in Pruissen, in Rusland als in Belgie. En waarom zouden die ingenieurs daar op minder kostbaren voet bouwen dan bij den staat? Alleen kan dit het geval zijn als de maatschappij of de aannemer van het zoogenaamde „forfait" er belang bij heeft, den spoorweg met te karige hand te doen aanleggen en op exploitatiekosten te doen overbrengen wat tot het kapitaal van aanleg behoort.

Bij rentegarantie van den staat zal dit meestal het geval zijn; dan zal de te karig aangelegde weg te duurder in exploitatie zijn en door den garant moeten betaald worden wat op kapitaal is bespaard.

Men verlieze ook niet uit het oog, dat bij de maatschappijen niet alleen de kosten van de gemaakte werken op kapitaal moeten gebragt worden, maar buitendien alle uitgaven, voor een veelal zeer kostbaar personeel vereischt, en de gelden die als premien, agio of soortgelijke moeten betaald worden om het benoodigde kapitaal te verkrijgen.

Dat de laatstgenoemde uitgaaf zeer belangrijk tot vermeerdering van het kapitaal moet bijdragen, zal wel toegestemd worden, wanneer men bedenkt dat het staatscrediet in Nederland zoo zeer is gevestigd, dat de staatsobligatien naauwelijks tegen 4 pct. aan rente kunnen worden geamortiseerd, terwijl het kapitaal voor spoorwegondernemingen door de maatschappijen veelal tegen 5, 6 en meer ten honderd moet worden betaald.

Ten bewijze hoe belangrijk de te betalen premien soms zijn, volgen hierop een aantal cijfers met betrekking tot de fransche spoorwegen, ontleend aan de histoire financiere des chemins de fer, van O. Wolters.

Verder wordt door cijfers uitgewezen dat men ook ten onregte op Belgie wijst om de grootere kostbaarheid van staatsbanen aan te toonen.

Een ander bezwaar dat men veelal tegen de staatsspoorwegen doet gelden is, dat de maatschappijen spoediger dan het rijk bouwen.

Ook dit beweren wordt veelal door de ondervinding weersproken. De luxemburgsche spoorweg kan het bewijs in Belgie leveren.

Ook hier te lande kan gelijk bewijs worden gevonden.

Na, gelijk men vertrouwt, door het vorenstaande de voornaamste bezwaren welke tegen de staatsspoorwegen zijn ingebragt, genoegzaam te hebben weêrsproken, behoeft ten slotte nog slechts te worden opgemerkt, dat die banen over het algemeen bij de particuliere ondernemingen niet achterstaan voor het geldelijk voordeel dat zij bijbrengen, of althans voor het dividend dat zij afwerpen.

In 1858 hebben de engelsche spoorwegen gemiddeld opgebragt 3½ pct., de fransche spoorwegen 4,4 pct., de belgische staatsbaan 5,9 pct., terwijl de particuliere wegen in Belgie in 1857 volgens Hauchecorne slechts hebben opgebragt 1,9 per cent.

Volgens de officiele statistiek hebben in Pruissen de door den staat aangelegde wegen in 1858 opgebragt 6,3 pct. en die van particuliere ondernemingen 6,8 pct., zijnde het geringe verschil hier toe te schrijven aan de omstandigheid dat de beste lijnen, waaronder de Keulen-Mindener weg, door particulieren zijn ondernomen, terwijl de minder voordeelige lijnen voor den staat zijn overgebleven of door hem zijn ondernomen moeten worden.

Als één ander bezwaar voert men aan dat de staat, gaat hij tot eigen aanleg over, geen weêrstand zal weten te bieden aan talrijke eischen, die met aandrang zullen worden ingebragt. Waarom die drang juist bij den staat zoo veel grooter zou zijn en waarom juist de staat eerder tot inwilliging van vele, niet altijd billijke eischen zou moeten overgaan, ligt in het duister. Heeft de ondervinding dan bewezen, dat die aandrang zich niet doet gevoelen wanneer men de spoorwegen hoopt tot stand te brengen bij concessien, met ondersteuning van den staat, waarop de goedkeuring der wetgevende magt gevorderd wordt? Het argument, aan de vrees voor dien aandrang ontleend, zal bovendien ophouden kracht te hebben zoodra dit ontwerp tot wet verheven wordt.

Hierop volgen nog eenige beschouwingen, volgens welke de aanleg door den staat zich aanbeveelt door een waarborg van meerdere deugdelijkheid en bij gevolg meerdere veiligheid, en het weren van vreemden invloed, terwijl in het jaarlijks door de staten generaal verstrekken van de noodige gelden eene voldoende controle ligt opgesloten.

Als nog andere gezigtspunten, waaruit de aanleg door den staat zich laat aanbevelen, noemt de regering de volgende:

Vooreerst de mogelijkheid van uitvoering, en den aan te wenden spoed bij de uitvoering. Zou men bij het verleenen, goedkeuren en aanvaarden zelfs van eene voor den staat zoo bezwarende concessie als de laatstvoorgedragene, het tot stand komen der spoorwegen binnen een niet verwijderd tijdsverloop hebben kunnen verwachten? Het is op goede gronden betwijfeld. Wordt het werk daarentegen aan den staat opgedragen, de staat kan terstond met de uitvoering een aanvang maken.

Daarbij komt, dat de ondervinding, die men hier te lande van spoorwegen in bezit van bijzondere maatschappijen heeft opgedaan, niet zeer geschikt schijnt om de sympathie daarvoor op te wekken of te regtvaardigen. Laat de aansluiting der treinen, de regeling der verkeeren op de bestaande spoorwegen niet zeer veel te wenschen over? En heeft de regering bij aanleg van staatswege het in tegendeel niet geheel in hare hand, om alles ten meesten gerieve van het publiek te regelen?

Na al de beschouwingen, waartoe de verschillende spoorwegontwerpen reeds hebben aanleiding gegeven, meent men eene breedvoerige uiteenzetting te kunnen achterwege laten van de redenen, die tot de keuze der thans voorgestelde lijnen hebben geleid, en zich tot het navolgende te mogen bepalen.

NOORDERSPOORWEG. Behoudens de wijzigingen die raadzaam zijn voorgekomen, is over het algemeen voor den noorderspoorweg de strekking behouden, zoo als die was bepaald in de laatstelijk vervallen concessie.

ZUIDERSPOORWEG. Uitgaande van Maastricht of Meerssen, volgt de zuiderlijn den regter Maasoever langs Roermond tot Venlo.

Dat de overtogt van de Maas te Venlo en niet te Roermond geschiedt, wordt door de belangen van 's rijks defensie geboden; men heeft dit punt rijpelijk overwogen, en, niettegenstaande den omweg, de doortrekking tot Venlo verkozen. Voor het binnenlandsch verkeer in dit deel van Limburg zal hierdoor een groot voordeel verkregen worden, vooral in de tijden als de Maas tot een laag peil daalt en de scheepvaart daardoor tusschen Maastricht en Venlo wordt bemoeijelijkt of onmogelijk gemaakt.

Tot verbinding van Venlo met Tilburg kwamen verschillende rigtingen in aanmerking; 's Hertogenbosch lag te noordelijk om in de lijn te worden opgenomen; en wilde men de meer regtstreeksche lijn langs Oirschot volgen, dan kwam men te zeer in strijd met de belangen der verdediging. Van daar dat het punt Boxtel als punt van aansluiting werd gekozen.

Dit punt Boxtel alzoo aangenomen zijnde, heeft men gemeend een geringen omweg van ongeveer 4000 el, langs Helmond en Eindhoven, te moeten maken, om die twee belangrijke plaatsen te naderen en in het genot van het verkeer middel van gemeenschap te stellen.

Van Boxtel loopt de zuiderlijn tot Breda, vindt daar den bestaanden spoorweg van Breda tot Roozendaal, en gaat van die plaats, langs Bergen op Zoom, Goes en Middelburg, tot Vlissingen, in de rigting die ook vroeger was aangenomen.

DE VERBINDINGSLIJNEN. Het heeft een punt van zeer ernstige overweging uitgemaakt, in welke rigting de verbindingen van de Noorder- en Zuiderspoorwegen behoorden plaats te hebben.

In het belang van den handel van Amsterdam en ook in dat der defensie had de regering gaarne een lijn voorgestaan, die, van Utrecht uitgaande, zich langs Vianen en Gorinchem zuidelijk had uitgestrekt, of wel in meer directe rigting op 's Hertogenbosch aanliep. De bezwaren evenwel, waartoe die lijnen wanneer [illegible] van bruggen overgaat, voor de veiligheid der dijken kunnen aanleiding geven, hebben der regering geene vrijheid gegeven, de verantwoording op zich te laden van de mogelijke onheilen, waarop steeds met zoo veel nadruk is gewezen.

Van daar dat tot uitgangspunt aan den Rijnspoorweg het station te Maarsbergen is aangenomen, overeenkomstig het advies der in 1853 geraadpleegde hoofdambtenaren van den waterstaat, wier verslag aan de kamer bekend is en waarnaar zoo veel noodig wordt verwezen.

Van Maarsbergen strekt zich deze verbindingslijn, langs Amerongen en Tiel, tot 's Hertogenbosch uit, en sluit te Boxtel aan de zuiderlijn aan.

Wil men later de stad Nijmegen aan de spoorweglijn verbinden, dan kan dit geschieden door een zijtak, uitgaande van Wamel tegenover Tiel; zij tak die dan, des verlangd wordende, zou te verlengen zijn in de rigting van Kleef, ter aansluiting aan den in Pruissen ontworpen spoorweg van Crefeld naar Kleef en de nederlandsche grenzen.

Als tweede verbindingslijn heeft men gemeend te moeten aannemen de ook vroeger voorgestelde lijn Rotterdam-Dordrecht-Willemsdorp-Moerdijk-Breda, doch met dat onderscheid, dat bij het tegenwoordige ontwerp van het maken van eene brug over het Hollandsch diep, tusschen Willemsdorp en Moerdijk, wordt afgezien.

Het overbrengen van reizigers en goederenwagens zal daar door stoomkracht geschieden, zoo als dit later wordt vermeld.

DE NOORDHOLLANDSCHE LIJN. Behalve de bovengenoemde spoorweglijnen meent de regering dat ook eene verbinding van Amsterdam met de haven van het Nieuwediep niet mag achterblijven.

Van later onderzoek zal afhangen, of die verbindingslijn langs Haarlem, dan wel langs de Zaanstreek zal te voeren zijn.

In de noorderlijn vindt men slechts één rivierovergang, te Zutphen, en, zoo als reeds werd vermeld, is het 't voornemen, daar eene brug te bouwen.

In de zuiderlijn ontmoet men den overgang van de Maas te Venlo, die op gelijke wijze als te Zutphen zal geschieden.

Verder ontmoet men in die lijn de overgangen van de Ooster-Schelde en van het Sloe. Ten einde de onderhandelingen niet vooruit te loopen, waartoe deze overgangen kunnen aanleiding geven, wenscht de regering zich voor te behouden, deswege nadere voorstellen aan de wetgeving te doen.

Zij meent dat dit punt vooreerst onbeslist kan blijven; niet te min zijn in de begrooting de vereischte sommen uitgetrokken om behoorlijk in de behoefte dezer overgangen te kunnen voorzien.

De geheele uitgaaf voor al de werken wordt op 90 à 100 millioen geschat, over een tijdvak van 9 à 10 jaren. Echter komt terstond nadat eenige der eerste jaren zijn verloopen eenige te gemoetkoming uit de opbrengsten van de afgewerkte gedeelten.

In de laatste jaren nu bedroegen de inkomsten f 90,000,000 en de uitgaven, met inbegrip van een millioen voor amortisatie, f 73,000,000, zoo dat er een overschot van 17 mill. bestaat.

Daarvan moet echter worden afgetrokken 15 millioen, welke tot emancipatie van slaven en 3 millioen welke gedurende 8 jaren voor verbetering der waterwegen ten behoeve der groote handelssteden zullen benoodigd zijn. Het is volgens de regering echter veilig aan te nemen dat men eene jaarlijksche uitgaaf van 10 millioen voor de spoorwegen zal kunnen bestrijden, omdat de uitgaven voor rente der staatsschuld jaarlijks verminderen en niet alle bij de begrooting toegestane credieten worden uitgeput.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 22 april. The observer verklaart het door The press medegedeelde berigt, volgens hetwelk Frankrijk de bijeenroeping van een congres tot herziening der tractaten van 1815 zou voorgesteld hebben, voor volstrekt ongegrond, en zegt dat, zoo er eene conferentie gehouden wordt, deze zich alleen met de savooische kwestie zal bezig houden.

— Volgens eene door Reuters agentschap openbaar gemaakte mededeeling zou de meerderheid der mogendheden die het Weener tractaat onderteekend hebben omtrent de volgende combinatie zijn overeen gekomen: Langs den gewonen diplomatieken weg zou men zich verstaan omtrent de redactie van een protocol, waarborgen ten gunste van Zwitserland vaststellende. De vertegenwoordigers van die zelfde mogendheden te Parijs zouden gelast worden om een vooraf met onderling goedvinden vastgesteld protocol te onderteekenen, volgens hetwelk Frankrijk nadere schikkingen regtstreeks met Zwitserland zou maken. Vervolgens zou de conferentie slechts eene enkele zitting houden, alleen met oogmerk om de grondslagen der regtstreeksche schikkingen tusschen Frankrijk en Zwitserland te bekrachtigen.

— Voor de onkosten ter bestrijding van de uitgaven eener in 1862 hier te houden wereldtentoonstelling, is reeds eene som van 175,000 p. st. ingeschreven, terwijl 250,000 p. st. benoodigd is. Ten einde de zaak beteren voortgang te geven, heeft prins Albert beloofd, zoodra 240,000 p. st. zal zijn inge-

[illegible], die alsdan nog ontbrekende 10,000 p. st. uit eigene middelen [illegible] zullen bijdragen.

— De heer Reeves, die van zijne zending naar Zwitserland hier terug is gekeerd, zou zich op zijne doorreis te Parijs uitgelaten hebben dat hij zijne regering een voor Frankrijk zeer [illegible] berigt zou moeten geven, en verder hoe de fransche [illegible] in Savoye de zaak al te erg doorgedreven en meer dan vier of vijf millioen francs besteed hadden om stemmen te koopen.

Londen 24 april. Gisteren avond heeft lord Normanby in het hoogerhuis zijne motie voorgesteld ter afkeuring van de wisseling van *bijzondere notas* tusschen lord Cowley en lord John Russell, betrekkelijk Napoleons voornemens tot aanhechting van Nizza en Savoye.

Die motie heeft geenerlei belangrijk gevolg gehad, al had men er [illegible] *voorgesteld* dat lord Cowley er voor was overgekomen. Na eene zeer korte discussie is zij door den voorsteller ingetrokken.

Duitschland.

Weenen 23 april. Volgens eene officiele mededeeling is het onwaar dat Oostenrijks antwoord op de nota van den heer de Thouvenel van 13 maart (waarin de gronden voor de aanhechting van Savoye en Nizza aan Frankrijk, zijn uiteen gezet) van gelijken inhoud is als dat van Rusland. Immers Oostenrijk heeft altijd tegen elke onwettige aanhechting geprotesteerd, inzonderheid tegen die van Midden-Italie, en het kan dus niet zijne goedkeuring aan de aanhechting van Savoye en Nizza hechten. Doch Oostenrijk erkent het onderscheid tusschen de inlijving van Midden-Italie, welke in weerwil van de protesten der wettige vorsten heeft plaats gehad en de aanhechting van Savoye, welke door de vrije toestemming der souvereinen is tot stand gekomen.

— De heer von Bruck, minister van financien, is dezen nacht plotseling door eene hevige ziekte aangetast. Hoewel zijn *toestand* aanvankelijk niet zoo gevaarlijk scheen, is hij reeds heden namiddag overleden. De rijksraad von Plener is tijdelijk met het departement van financien belast.

— Het regeringsblad van gisteren berigt het volgende: De inschrijvingen voor de nieuwe leening beloopen thans meer dan 76 millioen. De voorschotten, welke de nationale bank op deze leening gedaan heeft, zijn door het overnemen van verschillende obligatien uit het opgeheven amortisatiefonds tot op 99 millioen verminderd. *Dit bedrag is overvloedig* gedekt door eene som van 120 millioen in aandeelen der nieuwe leening, welke aan de bank overgegeven worden en na den 1 november 1861 gemakkelijk en met voordeel te gelde gemaakt kunnen worden, vermits de *ondervinding leert dat* de nieuwe leening, zoo zij in vaste handen is, spoedig boven pari zal rijzen. De tegenwoordige toestand der bank kan dus als geconsolideerd beschouwd worden, en de hervatting der betaling in specie kan spoedig worden te gemoet gezien, indien ten minste de algemeene gesteldheid van zaken de pogingen der regering en der bank ondersteunt. In ieder geval mag men het er voor [illegible] in den staat der geldmiddelen een keerpunt ten goede is gekomen.

Berlijn 21 april. De kamer der afgevaardigden vereenigde zich heden met 207 tegen 68 stemmen met de volgende verklaring van den heer Vincke, zoo als die door de commissie voor de zaak van Hessen was gewijzigd: De kamer heeft met levendige goedkeuring de door de regering gedane stappen opgemerkt om aan de Keurhessische staatsregeling haar wettig erkend bestaan te waarborgen. Zij voedt het vertrouwen dat de regering hare houding tegenover het bondsbesluit van 24 maart krachtig zal handhaven. De poolsche afgevaardigden onthielden zich van de stemming; de minderheid bestond uit de conservatieve en roomsch katholieke leden.

Frankrijk.

Parijs 22 april. De heer de Persigny, onze gezant te Londen, is van hier, alwaar hij zich eenigen tijd met verlof opgehouden had, gisteren weder naar Londen vertrokken.

— Alhier wordt gezegd dat de heer Gros van het gouvernement in last heeft, eene schikking met het chinesche gouvernement te treffen en ten spoedigste met de expeditie naar [illegible] terug te keeren.

— Men wil weten dat de regering tot het besluit is gekomen om hier te lande slechts ééne groote geschutgieterij te vestigen en daarvoor de stad Bourges heeft aangewezen. De vijf overige geschutgieterijen zouden worden opgeheven. [illegible] gaat met de vestiging van drie [illegible] Bourges, te Lyon en te la Fère.

— [illegible] het de oostenrijksche gezant, prins [illegible] Constitutionnel de hoofdenk[illegible] heeft gegeven, waarin dat blad de nieuwe maatregelen van Oostenrijk ten opzigte van Hongarye zoo luid toejuicht, waaruit men dan verder het gevolg trekt dat er toenadering tusschen Frankrijk en Oostenrijk bestaat, hetwelk met eene langs hoe sterkere verwijdering tusschen Frankrijk en Engeland gelijk zou staan.

Italie.

[illegible] Volgens berigten uit Chambery van maandag avond is [illegible] de uitslag der stemming omtrent de aanhechting van Savoye aan Frankrijk geweest dat men zich met [illegible] algemeene stemmen in bevestigenden zin heeft [illegible], terwijl er slechts weinig personen zich aan de stemming [illegible]. Ook de militairen uit Savoye en Nizza [illegible] garnizoen liggen, hebben met eene overgroote meerderheid voor gestemd.

Mag men de berigten gelooven, dan heerschte overal [illegible] opgewondenheid, als nog maar zelden is waargenomen, zelfs niet bij de proclamatie van het fransche keizerrijk [illegible] de aanhechting van de Romagna en Toskane [illegible].

[illegible] dat de berigten uit Zwitserland [illegible] vooral in Faucigny, de stemming is [illegible] gemeentebesturen en de geestelijkheid, [illegible] geheime stemming was en even min verlof kon bekomen worden om briefjes te drukken met het woord neen. Zoo veel is echter nu zeker dat de 12,000 kiezers die het status quo hadden verzocht of wel de vereeniging met Zwitserland, tot andere zienswijze zijn gebragt.

— De generaal de Lamoricière zou den 19 dezer uit Rome naar de provincien afreizen, na verschillende en doortastende maatregelen genomen te hebben. Er is bevel tot reorganisatie der kavallerie gegeven.

— Uit Sicilië verneemt men dat de gewapende benden verstrooid zijn en de laatste overblijfselen daarvan ijverig vervolgd werden. Naar men verzekerde zijn dertien in het franciskaner klooster te Palermo gevatte opstandelingen gefusilleerd en verscheidene monniken ter dood veroordeeld. Het gerucht wegens een opstand in Calabrie wordt tegengesproken.

Spanje.

De pretendent op de spaansche troon en zijn broeder zijn in verzekerde bewaring genomen. Omtrent hunne arrestatie verneemt men het volgende: De gendarmerie had gedurende den *nacht* het huis *omsingeld*, waarin men vooronderstelde, dat zij hunne schuilplaats hadden gezocht. Na te vergeefs geroepen te hebben om binnengelaten te worden, is een der gendarmen door een venster in het huis gedrongen. De prinsen waren *daar, geheel gekleed* en verklaarden dat zij zich ter beschikking der manschappen stelden. De dagbladen in het algemeen verlangen, dat de prinsen voor een gewonen krijgsraad te regt zullen staan. De Correspondentia geeft als zijn *gevoelen te kennen, dat alle beslissing dienaangaande* zal worden uitgesteld tot na de komst van maarschalk O'Donnell, en dat de zamenzweerders door den senaat zullen gevonnisd worden.

Zeetijdingen.

Maandag is uit Londen gearriveerd, voor Middelburg, het schip *Beatitude*, gez. Simmons, met 1360 balen, en 144 matten ongepelde rijst.

Handelsberigten.

Middelburg 24 april.

Patentolie f $42\frac{1}{2}$. Raapolie f $40\frac{1}{4}$. Lijnolie f 34 per vat op zes weken.

Prijzen van effecten.

NB. Het beursberigt van heden was heden avond ten 7 ure nog niet ontvangen, door storing op de telegraaflijn tusschen Goes en Rotterdam.

Amsterdam 24 april.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	$2\frac{1}{2}$	pct.	64
	dito Nationale dito	3	„	—
	dito dito dito	4	„	$98\frac{15}{16}$
	Aand. Handelmaatschappij . . .	$4\frac{1}{2}$	„	$129\frac{1}{2}$
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	$103\frac{1}{2}$
	Certific. Hope & co.	4	„	$80\frac{3}{4}$
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	$99\frac{3}{8}$
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg (afgefourneerd, schoon)			$214\frac{1}{2}$
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	80
Spanje.	Obligatien	$1\frac{3}{4}$	„	$35\frac{7}{16}$
	dito binnenlandsch	3	„	$45\frac{1}{8}$
	Certific. coupons bewijzen			—
	Crediet instelling (gefourneerd) .			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek . .	5	„	$47\frac{3}{4}$
	dito amsterdamsche	5	„	$71\frac{3}{8}$
	dito nationale	5	„	$55\frac{3}{8}$
	dito 1847/1852	$2\frac{1}{2}$	„	$25\frac{3}{4}$
	Bank actien	3	„	—
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2	„	$51\frac{1}{4}$
Portugal.	Obligatien	3	„	$43\frac{5}{16}$
	dito nieuwe	3	„	$42\frac{1}{4}$
Grenada.	dito . . . . (schoon)			$13\frac{3}{8}$
Venezuela.	dito	$2\frac{1}{2}$	„	$25\frac{1}{8}$
Illinois.	dito	7	„	$84\frac{1}{8}$
Mexico.	dito	3	„	$20\frac{1}{8}$

Londen, 24 april. ten 12 ure. Consols $94\frac{3}{4}$.
Weenen, 24 april. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 69,30.
Parijs, 24 april. (slotpr.) $4\frac{1}{2}$ pct. compt. —,— 3 pct. 70,30

Prijzen van coupons en losbare obligatien.

Amsterdam 23 april.

Metalliek f 21,70; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,$62\frac{1}{2}$; Engelsche Russen f 11,$62\frac{1}{2}$; Fransche f 55,25; Belgische f 55,75; Pruissische f 34,$87\frac{1}{2}$; Spaansche piasters f 2,38; Spaansche coupons per fr. f 55,$12\frac{1}{2}$; Hamb. Russen f 33,—; Russische in zilveren roebels f 34,$12\frac{1}{2}$; Poolsche in fl. f 26,$87\frac{1}{2}$; Nationale metalliek f 28,60; Dollars f 2,35.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in April—Mei.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Donderdag	26	's morg.	6 ure.	Vrijdag	27	's morg.	10,30.
Vrijdag	27	„	6	Zaturdag	28	„	10,30
Zaturdag	28	„	6	Maandag	30	's midd.	12 ure.
Zondag	29	„	6	Woensdag	2	's morg.	6
Dingsdag	1	„	8	Vrijdag	4	„	7
Donderdag	3	„	10	Maandag	7	„	9,30
Zondag	6	„	11,30	Woensdag	9	„	10,30
Dingsdag	[illegible]	„	6	Vrijdag	11	„	10,30

Advertentien.

Getrouwd:
P. J. NEYT
Groede, en
den 26 April 1860. N. S. LEUNIS.

Getrouwd:
D. VERHULST
Middelburg, en
den 25 April 1860. J. E. DEN BOER.

Getrouwd:
J. A. VAN NEDERVEEN
Middelburg, en
den 25 April 1860. P. J. DE VEY.
Algemeene kennisgeving.

Op den 22 dezer overleed te Zierikzee, in den ouderdom van ruim 86 jaren, onze geliefde Grootvader, de WelEerw. Zeergel. Heer PETRUS JURIANUS LANDSKNEGT, Emeritus Predikant.
Middelburg, P. B. VAN DE KREKE.
den 24 April 1860. Ook namens mijne Broeders en Zusters.

Een ieder wordt gewaarschuwd op naam van den ondergeteekende niets af te geven; zullende zonder schriftelijke bewijzen geene betalingen worden gedaan.
Vlissingen, 23 April 1860. H. A. POLAK.

AANBESTEDING.

De Voedingscommissie van het 2de Reg. Infanterie te Middelburg zal op Dingsdag den 1sten Mei 1860, des middags ten 12 ure, onder nadere goedkeuring, publiek aanbesteden: de leverantie van **VLEESCH** en **VET** voor den tijd van *één* jaar.

De voorwaarden liggen dagelijks ter inzage op het Bureau in de Kazerne.

De Burgemeester, Strandvonder der Gemeente Veere, zal, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, op Zaturdag den 28 April 1860, des voormiddags ten elf ure, op de Kaai te **Veere,** om kontant Geld publiek verkoopen **een gave, vierkant bezaagde, Riga Greinen BALK,** lang 15 Ned. El, dik 40 op 40 duim, liggende op de Kaai te Veere.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Vrijdag den 27 April 1860, des voormiddags ten tien ure, in de Gemeente **Ritthem,** op de Hofstede bewoond door PIETER DINGEMANSE, in het openbaar verkoopen:

EEN BOEREN INSPAN,

bestaande in drie Paarden, zijnde: een Vos Ruinpaard oud 24 jaar, een bruin Veulendragend Merriepaard oud 8 jaar, een dito Ruinpaard oud 2 jaar; zeven Melkkoeijen, eene Kalfdragende Vaars, een Springstier, vijf Weivaarzen, zes anderhalfjarige Vaarzen, zes Kweekkalvers, twee Schapen met Lammers, twee Varkens, elf Hoenders en eén Haan, drie Kaapsche Eenden; twee Menwagens, een Marktwagen, eene Driewielskar, een Ploeg, zeven Eggen in soort, eene Slede, een Rolblok, een Windmolen, Reepen en Blokken, Horden, een Watervat, drooge en groene Mutsaards, eene partij Mest; voorts Bouw-, Melkers- en Zolder-Gereedschappen, Spek, **Meubelaire Goederen,** waaronder een Kabinet, eene Bureau, een bruine Kas, eene Klok, Bedden, Tafels, Stoelen, Spiegels, Porcelein, Glas- en Aardewerk, en hetgeen meer zal worden geveild.

De Notaris P. LOEFF zal op Zaturdag den 28 April 1860, des voormiddags ten $10\frac{1}{2}$ ure, te **Biggekerke,** ten Huize van W. SLIMMEN, in het openbaar ter verkoop aanbieden:

EEN HUIS EN ERF,

zeer gunstig gelegen te Biggekerke, in de Kom van het Dorp, gemerkt no. 19, laatst bewoond geweest bij de Weduwe BENOU. — Daags vóór den Verkoop, des voormiddags van 8 tot 11 ure en des namiddags van 2 tot 5 ure, en op den dag van Verkoop des morgens van 8 tot 10 ure, voor een ieder te zien.

Nadere inlichting verlangende, vervoege men zich ten Kantore van genoemden Notaris te Koudekerke.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op
Maandag, 30 April 1860,
des morgens 10 ure, op de Hofstede van wijlen PIETER JANSE STROO, te **Vlissingen,** presenteren te verkoopen het navolgend

BEESTIAAL, BOUW- EN MELKGEREEDSCHAP,
als: een Vos Merriepaard oud 13, een Bruin Ruinpaard oud 11 jaar; 11 Baatgevende Melkkoeijen, twee Kalfdragende Vaarzen, twee Weivaarzen, een jaarling, een Kalf, een vet Varken, eene partij magere Varkens, een Hond, Hoenders en een Haan, drie Boerenwagens, twee Driewielskarren, twee Ploegen, negen Eggen, Windmolen, Veldsleê, Sleepdeur, Vorken, Griepen, Mesthaken, Paardenwand, Zolder- en Melkgereedschappen, **Hooi** bij de Klamp, eenige **Meubelaire Goederen**, en hetgeen verder zal worden gepresenteerd.

De Notaris P. LOEFF zal op Maandag den 30 April 1860, des voormiddags ten tien ure, te **Grijpskerke**, op het Dorp, in het openbaar ter verkoop aanbieden:

Eene aanzienlijke partij bewerkte, gezaagde en ongezaagde HOUTWAREN, WAGENMAKERS GEREEDSCHAPPEN en eenige MEUBELAIRE GOEDEREN,

bestaande in: Laddersporten, Ploegvoeten, Eggetanden, Handhaaften, Karnpolsen, Kort- en Langtouwen, Ploegstaarten, Spaken, Vellingen, Speekhouten, Wagenhoepels, Wagenwielen, Draaiboomen, alle soorten van Pooten en Stelen, Wagenbussen, Essen en Olmen Platen van onderscheidene lengte, dikte en breedte, zware Boomstammen; voorts eene groote partij Wagenmakersgereedschappen in soort, Kruiwagen, Vleeschblok, Slijpsteen, compleet Zaagtoestel, Kabinet, Bed en Peluw, Lessenaar, Klok en hetgeen meer zal worden geveild.

Wijders is UIT DE HAND TE KOOP een in aanbouw zijnd **HUIS**, met daarbij behoorende **Wagenmakerswerkplaats.** Te bevragen bij den Eigenaar P. GESCHIERE, te Grijpskerke.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op **Dingsdag den 1 Mei 1860,** des morgens 10 ure, op de Hofstede bewoond door ABR. ROELSE, in de Gemeente **Meliskerke**, presenteren te verkoopen

EENEN BOEREN INSPAN,

bestaande in: twee bruine Merriepaarden, oud 12 en 13 jaar, zeven baatgevende Melkkoeijen, een Kalfdragende Vaars, een anderhalfjarige Vaars, zes Kweekkalvers, twee Schapen en een Lam, twee Varkens, dertig Hoenders en twee Hanen, een Menwagen, een Marktwagen met vaste Huif, een Driewielskar, twee Ploegen, zes Eggen in soort, Rolblok, Sleepdeur, Voorsleper, Veldgang, Leggergang, Windmolen, Geesselsteen en Stoel, Stampbak, Kruiwagen, Slijpsteen, Snijbak en Mes, Zaaddorschzeil, Heulposten, Mestputdeelen, Horden, Damstaken, twee Ladders, Watervat en Tobben, Kaashorde, 5 à 6 voer Hooi, 1400 bos Stroo, 400 bos Glui, Kool- en Erwten stroo, 140 voer Mest, Paardenwand, Bouw-, Melkers- en Zoldergereedschappen, eenige **Meubelaire Goederen** en hetgeen meer zal worden te voorschijn gebragt.

De Notaris D. UYTTENHOOVEN zal op Woensdag den **2 Mei** 1860, des voormiddags ten 11 ure, in de **Herberg de Zwaan**, gelegen aan den Middelburg-Vlissingschen Steenen Rijweg, in de Gemeente van Oost- en West Souburg, in het openbaar presenteren te verkoopen:

TWEE WOONHUIZEN MET ERF,

in één Perceel, staande en gelegen in gezegde Gemeente, op het Dorp Oost Souburg, gemerkt numeris 27 en 28, Kadastraal bekend in sectie A numeris 292 en 293, ter gezamenlijke inhoudsgrootte van 2 Roeden 34 Ellen; — En vervolgens, des namiddags ten 2 ure van den zelfden dag, voor gezegd Perceel no. 28,

EENE PARTIJ MEUBELEN EN HUISRAAD,

breeder bij uit te zetten Kaarten omschreven.

Alles nagelaten door wijlen den Eerzamen G. VAN DE VOORDE. — Daags vóór de Verkooping voor een ieder te zien, op vertoon van een Toegangkaartje, te bekomen ten Sterfhuize te Oost Souburg, no. 28.

De Notaris P. LOEFF zal op Woensdag den 2 Mei 1860, des voormiddags ten 10 ure, op de Hofstede bewoond door KLAAS ZACHARIASSE, onder **Domburg**, in het openbaar ter verkoop aanbieden:

BEESTIAAL, BOUW-, MELKERS- EN ZOLDER-GEREEDSCHAPPEN, EN MEUBELAIRE GOEDEREN,

bestaande in, een bruin Merriepaard oud 19 jaren, vier Melkkoeijen, een Schaap en twee Lammers, een Menwagen met toebehooren, een Marktwagentje, een Ploeg, vier Eggen in soort, een Sleepdeur en Voorsleper, een Windmolen, een Snijbak, een Kruiwagen en eene IJssledе; voorts Posten, Staken, Planken en eene partij Paardenwand, Graanzeeften, Maten en Zakken, de Mest uit den Mestput, Hooi, Stroo, Glui en verdere Bouw- en Zolder-Gereedschappen, een Karn en Pols, Botertob, Roomtonnen en meerdere Melkers-Gereedschappen; Meubelaire Goederen, waaronder een Kabinet, Bedden, Tafels, Stoelen en hetgeen meer zal worden geveild.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ zal op Donderdag den 3 Mei 1860, des avonds ten acht ure, in de Bovenzaal van de Societeit DE VERGENOEGING op de Groote Markt te Middelburg, in het openbaar bij opbod en afslag verkoopen, de hier onder vermelde

VASTE GOEDEREN,

alle staande en liggende binnen Middelburg, als:

1. Een **HUIS en ERF**, in de Vlissingsche straat, wijk K no. 45 en 46, en uitkomende in het Roosterstraatje, wijk K no. 289, met daarbij behoorend Pakhuis of Werkplaats, afzonderlijke Woningen en verdere gevolgen, zijnde aldaar sedert onheugelijken tijd het beroep van Timmerman uitgeoefend.
2. Een **PAKHUIS**, in het Roosterstraatje, wijk K no. 288 (rood.) Deze beide Perceelen zullen eerst afzonderlijk, daarna te zamen worden geveild.
3. Een **HUIS en ERF**, op de Beestenmarkt, wijk K no. 303, en het regt van Erfpacht, tot 31 December 1882, op 36 Ellen **Gronds**, in de Lange Geere, voor eene jaarlijksche betaling van 35 cent.
4. Een **HUIS en ERF**, in de Beddewijkstraat, wijk K no. 133.
5. Een **HUIS en ERF**, in de Sint Sebastiaanstraat, wijk L no. 137.
6. Een **HUIS en ERF**, in het Slijkstraatje, bij het voormalig Vlissingsche Kerkhof, wijk Q no. 138.

Na de toewijzing dezer zeven Perceelen, zal door den zelfden Notaris, mede bij opbod en afslag, worden verkocht een **PAKHUIS of STAL**, staande binnen Middelburg, in het Roosterstraatje, wijk K no. 290.

De voorschrevene VASTE GOEDEREN zullen daags vóór en op den dag der Verkooping kunnen bezigtigd worden, de twee eerste Perceelen niet dan met overgifte van eene Toegangkaart, te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris, alwaar tevens nadere inlichtingen kunnen verkregen worden.

De Notaris P. LOEFF zal op Vrijdag den 4 Mei 1860, des voormiddags ten 10 ure, onder **Koudekerke**, op het Hofstedeke wijk B no. 52, aan den Straatweg naar DER BOEDE, aan en bij den Molen, in het openbaar ter verkoop aanbieden: eene anderhalfjarige **Vaars**, twee **Schapen** met Lammers, een mager **Varken**, elf **Hoenders** en een Haan, eenig Paardenwand en verschillende Bouwgereedschappen, eene partij **Hooi** in de Schuur bij A. PIETERSE op het Dorp; voorts **Melkers-Gereedschappen**, bestaande in een Karn met Pols, Botertob, Roomtonnen, blikken en houten Emmers en twee Melkjokken; **Meubelaire Goederen**, waaronder een bruin geboend en een klein geschilderd Kabinet, twee bruine Bureaux, een slaande Klok, twee Uittrektafels, Stoelen, Tin-, Koper- en IJzerwerk, Porcelein, Glas- en Aardewerk; eene partij **Boeken**, waarbij vele Godsdienstige Werken, eene partij **Spek** en hetgeen meer zal worden geveild.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Vrijdag den 4den Mei 1860, des voormiddags 10 ure, op de Gemeente **Serooskerke**, in de Herberg bewoond door C. STURM presenteren te verkoopen:

2 B. 10 R. 05 Ellen **BOUW- en WEILAND**, gelegen in de Gemeente Serooskerke, in pacht bij de Wed. P. WILLEMSE.

2 B. 47 R. 46 Ellen **WEILAND**, gelegen in de Gemeente Grijpskerke, in pacht bij W. FLIPSE.

1 B. 58 R. 90 Ellen **WEILAND**, gelegen in de Gemeente Vrouwepolder, in pacht bij J. WALENBURG.

49 R. 60 Ellen **BOUWLAND**, gelegen in de Gemeente Westkapelle, in pacht bij K. J. DAANE.

Alles op de uitgezette Plakbiljetten breeder vermeld.

Inlichtingen te bekomen ten Kantore van opgemelden Notaris.

UIT DE HAND TE KOOP

EEN STAANDE KLOK, met Pijpen, spelende in acht onderscheidene Stukken. Te zien en te bevragen bij M. MELIS, te Middelburg.

De Notaris TH. VAN UIJE PIETERSE zal op Vrijdag den 4 Mei 1860, des avonds ten 7 ure precies, in het HOTEL DE COMMERCE te **Vlissingen**, presenteren te verkoopen:

1. Een **HUIS en ERF**, aldaar, in de Sint Jacobstraat, wijk F no. 72;
2. Een **DITO**, aldaar, achter de Groote Kerk, wijk G no. 103.

Daags te voren voor een ieder te zien, en nadere informatien te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris en van den Notaris D. UYTTENHOOVEN.

WERF DE VOLHARDING.

UIT DE HAND TE KOOP: Eiken Balken, Platen en Planken, Inhouten en Greinen Dekdeelen van diverse lengten en breedten, en meerdere Afbraak, afkomstig van het **Schip Phoenix.**

In de maand Mei aanstaande zal in het Gemeentehuis te **Baarland** publiek worden geveild, eene achter de Groote Kerk aldaar staande **SCHUUR**, gebezigd voor een bedrijf van vijf Werkpaarden, met omtrent 23 Ned. Roeden **ERVE.** — De Schuur en de Grond zullen afzonderlijk en vereenigd worden geveild, en zijn inmiddels ook alzoo UIT DE HAND TE KOOP van den ondergeteekende, Rentmeester der Ambachtsheerlijkheid Baarland en Oudelande, te **Goes.**

J. FRANSEN VAN DE PUTTE.

Een goed ingerigt **BOVENHUIS** TE HUUR. Te bevragen bij J. C. & W. ALTORFFER.

J. VERMAAS,
Gortstraat, K 20,

Heeft de eer zijnen geachten Begunstigers te berigten, dat hij met dit saizoen weder ruim gesorteerd is in alle soorten van **UURWERKEN**, als Gouden en Zilveren Horologien, Pendulen, Friesche en Duitsche Klokken enz., welke hij alle tot de minst mogelijke prijzen aflevert en voor welker deugd hij gedurende een jaar garandeert. — Vertrouwende door eene soliede bediening de gunst meer en meer te zullen mogen verwerven.

Schoonmaken

doet in ieder Huis behoefte ontstaan aan **KASTGARNITUREN**, die in het MAGAZIJN van PAPIEREN van J. J. CEULEN in verschillende soorten voorhanden zijn: **Groot Wit Kastpapier** à 20 cent, **Groot Velin Misdruk** à 23 cent, **Blaauw Oliphants** à 40 cent, **Wit** à 50 cent per boek.

Mooije witte Randen à 6 cent, **gekleurde** à 9 cent, en **extra fijne witte** à 45 cent per dozijn.

☞ Eene partij **mooije ongelezene Couranten** doelmatig voor Kastpapier, en vele andere zaken, wordt zoo lang de voorraad strekt verkocht à 17½ ct. per boek en ƒ 3 per riem.

Stroopapier klein formaat is, door voordeeliger aankoop, thans 90 cent, groot of rojaal formaat ƒ 1,80 per riem. Bij grootere hoeveelheden merkelijk lager.

NIEUWE **HAMMEN**, **Gerookt VLEESCH**, **Haasjes** en **Saucyse de Boulogne**, bij P. J. PONSE, Lange Gortstraat.

HULPONDERWIJZER.

Aan de openbare lagere School te **Colijnsplaat** is vacant de betrekking van **HULPONDERWIJZER**, waaraan eene Jaarwedde is verbonden van DRIE HONDERD GULDEN, terwijl er tevens gelegenheid bestaat om onderwijs te ontvangen in de Fransche Taal.

Sollicitanten worden verzocht de gevorderde bewijzen vóór den 1sten Mei e. k. toe te zenden aan den Burgemeester dier Gemeente, met franco Brieven.

Tegen Mei benoodigd bij Mevrouw SPRENGER, SCHOBER, eene bekwame **Werkmeid**, die goed met de Wasch kan omgaan.

Met Mei een **Kindermeisje**, niet beneden de 16 jaar, benoodigd bij Mejufvr. KNOL, aan de Werf der Commercie-Compagnie.

Een aankomend **Meisje** benoodigd, niet beneden de 15 jaar, Londonsche Kade, H 52.

Eene aankomende **Meid** benoodigd, Turfkade, [illegible]

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.